

εκτός από τον Ι. Σοφιανόπουλο (υπουργό Εξωτερικών) και τον Κ. Βαρβαρέσο (υπουργό Εφοδιασμού). Όμως ο νέος αυτός διορισμένος πρωθυπουργός, πιεζόμενος από όλες τις πλευρές, δεν κατόρθωσε να συγκεράσει τα 'διστώτα' και έπειτα από πολλές αποτυχημένες διαβουλεύσεις αναγκάζεται να παραιτηθεί στις 9 Οκτωβρίου. Ο Δαμασκηνός, διαπραγματευόμενος τον σχηματισμό κυβέρνησης Φιλελευθέρων και Λαϊκών, με τους τελευταίους ανέκδοτους, αναγκάζεται στις 17 Οκτωβρίου να αναλάβει ο ίδιος την πρωθυπουργία, για να μην παρατείνεται η ακυβερνησία. Η από 1ης Νοεμβρίου 1945 κυβέρνηση του Π. Κανελλόπουλου, αρχηγού του Εθνικού Ενωτικού Κόμματος – («μάυρο στα κοράκια του διχασμού») ήταν το σύνθημά του στη δεκαετία του Τριάντα-, επίσης δεν σταδιοδρόμησε.

Στις 13 Νοεμβρίου του 1945 φτάνει στην Ελλάδα ο υφυπουργός Εξωτερικών της Μεγάλης Βρετανίας Hector Mac Neil επιδιώκοντας να λύσει τον κόμπο προσκοπικά. Ως προς το οικονομικό πρόβλημα διατύπωσε μια σειρά προτάσεων, τις οποίες ήταν διατεθειμένο να εφαρμόσει το τότε κυβερνών Εργατικό Κόμμα. Ως προς την πολιτική εκκρεμότητα πρότεινε: να προκηρυχθούν εκλογές τον Μάρτιο του 1946 και να διεξαχθεί δημοψήφισμα πριν από το 1948. Ήταν φανερό ότι οι Εργατικοί εφάρμοζαν με άκρα ευγένεια την παρεμβατική πολιτική του Τσώρτσιλ. Ακολούθησαν πολλά συμβούλια και διαβούλια, με τα πολιτικά πρόσωπα να παραμένουν ασυμφιλίωτα και να μη διαφαίνεται λύση, ενώ ενοχλημένος και αγδιασμένος από την κατάσταση ο Δαμασκηνός ήταν έτοιμος να παραιτηθεί από την αντιβασιλεία. Ύστερα, όμως, από πίεση και παράκληση του Αμερικανού πρεσβευτή Μακ Βη, του Βρετανού ομολόγου του Λήπερ και του ακόμη υψηλότερα ιστάμενου υπουργού Εξωτερικών Μπέβιν, παρέμεινε στη θέση του για να ασκήσει τον επωφελή μεσολαβητικό του ρόλο.

Στις 22 Νοεμβρίου παίρνει την τολμηρή απόφαση να διορίσει νέα κυβέρνηση υπό τον Θ. Σοφούλη. Την κυβέρνηση αυτή στελέχωσαν πρόσωπα της φιλελεύθερης παράταξης, περιλαμβανόμενος και τους: Τσουδερό και Καφαντάρη ως αντιπροέδρους, τον Σοφιανόπουλο ως υπουργό Εξωτερικών, και τους Μυλωνά και Καρτάλη. Όπως ήταν επόμενο, η σύνθεσή της κρίθηκε μονομερής και ανησύχησε και τον Γεώργιο Β' και το Λαϊκό Κόμμα, το οποίο παραμεριζόταν. Από την άλλη πλευρά, ο σαφής αντιδεξιός χαρακτήρας της έτυχε της αποδοχής τόσο της ευρύτερης Αριστεράς όσο και, αρχικά, του ΚΚΕ.

Ποια όμως ήταν τότε η Αριστερά, και γιατί χρειάζεται η επεξήγηση; Μετά τα Δεκεμβριανά είχε διαμορφωθεί μια νέα κατάσταση. Όλα τα κόμματα που συμμετείχαν στο ΕΑΜ της Κατοχής, η ΕΛΔ, το Σοσιαλιστικό Κόμμα και το (ανεξάρτητο) Αγροτικό Κόμμα, έχοντας γευθεί τις συνέπειες

